

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.

Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Neljapäeval, 18. juunil 1925. a.

VI. aastakäik.

Noorte suurvõistlused. Noored meistrid vanadel üle pea kasvamas. Tartu kergejõustiku tugevama kantsina.

Laupäeval ja pühapäeval peetud koolinoorsoo üleriiklised esivõistlused olid jumekaks ja meeltülendavaks spordistandmuseks. Nende laialdane kava mahutas võistlusi kergejõustikus, tennis, korv- ja võrkpallis, jalgpallis ja veespordis. Kaaluvama osana osavõtjate arvu kui ka konkurentsi mõttes oli kergejõustik. Võistlejate nimestik sisaldas 214 nime, kelledest suur enamus kohal oli.

Kergejõustiku saatuse üle on pealinna sportlastes ringkondades vahel pessimistlikke mõtteid väljendatud, nagu oleks siin tagasiminekuks, nagu puuduks uute jõudude juurevool jne. Käesolevad võistlused tõid avarama ülevaate asjasse. Üldisest tagasiminekuks ei saa kuidagi kõnelda, vastuoksaks — rõõmusetavat huvi tõusu kõige laiemates rahvahulkades ja värskete, jõurikaste tüüpide valgumist kergejõustikku võib juba esimesel vaatlusel konstateerida. Ainult Tallinn, kus peamiselt huvi mähib pallimängudele koonduvat, esitas tõepoolest endisest nõrgema valiku mehi esivõistlustele. Tartus, Pärnus ja mujal provintsis on aga kergejõustik täielikult heas hoos ja nende esinemine käis tõepoolest saavutuste mõttes ka suurte optimistidel, kelle muuseas ka E. Spordileht on ikka olnud, üle ootuste.

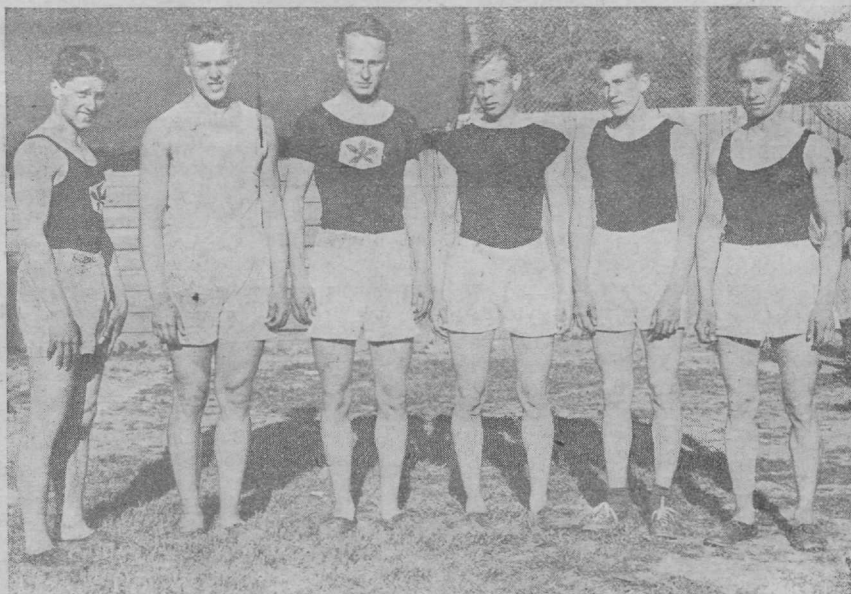
Noorsportlaste hulgas esines sportlasi juba tuntud nimedega. Kuigi nemad eranditult märksa paremad olid endisest ja ka muidugi silmapaistvamalt läbi löid, oli võistluste peatrump mujal. See oli kogu noori, kes esmakordselt alles suuremal võistlusel esinesid, üsna poisikesi alles enamuses, kuid kes avaldasid harvanähtavaid suursportlaste andeid. Need olid vaimustavad ja nende jälgimine oli ülev sportline nauding.

Kaunima kujuna sarnastest jäi meele

tartlane Laabent, kes on välimuselt olümpiavõitja Abrahamsi koopia. Poiss on alles 14 aastat vana, kuid pani ennast juba täielikult maksma. Aastate kohta kõrge kasvuga, laiaõlgne ja kaunikehaline, jooksis ta ülilkena loomulikku jooksustiili ja näitas sündinud sportlase iseloomu. Tal oli taktikat, oskas oma jõuga ümber käia ja suutis seda tarvilisel momendil tervena

neist oli ta kaugushüppe 7 mtr., mis isegi Ameerika koolipoistele on kõvaks pähtlikuks. Edasi kenas stiilis tõkkejooks 16,5, 100 mtr. eeljooks 11,6, 200 mtr. 24,1, 400 mtr. 54,1, kolmikühpe 13.30 ja teivas 3.10. Need ei ole meie Lexilegi igakord käiksest raputada, kuid viimase loobumisel tegevspordimisest, on Rähn tugevam kandidaat tema aujärjele.

E. Spordilehe foto.

Grupp edukamaid Tartu sportlasi.

Vasakult: Rähn, Feldmann, Mitt, Russak, Laabent ja Reisner.

välja panna. Ta jooksis 100 mtr. 11,8, 200 mtr. 25,5, 400 mtr. umbes 56,0 ja hüppas kaugust 6.08,5. See on andekam sprinteritüüp, keda meie jooksurada seni näinud. Kui see poiss muudu suudab ennast vaos hoida ja korrapäraselt harjutada, võib temast vast aasta 3—4 pärast 11 sekundi riikkuja saada.

Võistluste suursolist oli teadagi Rähn. Ta saavutas nende võistlustega juba küpse meistri tunnustuse. Esines vist üle tosin kordi ja oli igal neist esimene viiul, seejuures tagajärgedega, mis juba rahvusvahelise tasapinnani ulatavad. Toredam

on kena all-round sportlase tüüp, kelle üheks tugevamaks küljeks ka odaviske. Võimatult pehmel ülesküntud väljal viskas ta kuuenda katsega 52.74. Eelmised kõikusid tal 48—50 mtr. Paar meetrit võib täielikult viskepaiga arvele kirjutada, — nii saavutas tuntud odaviskaja Redlich ainult 45 mtr., kuna ta paar nädalat tagasi juba 50 mtr. näitas. Kui Meimer odas tänavu veidi enam spetsialiseerub ja ka tehnikat täiendab, võib Eesti esivõistlustel temalt 57 mtr. loota. Meimer lõpetas muuseas tänavu keskkooli ja astub sügisel Berliini kehaliku kasvatus ülikooli.

Järg 2. leheküljel.

Noorte esivõistlused.

(1. lehekülje järg)

Rähni teisend oli Reisner, kes samuti ülirohkest ja suure eduga esines jookudes ja hüpetes. Nagu Rähni on ta kahjuks veidi lüheldase kasvuga, mis teatud piirid seab saavutuste arenemisele. Tema poolt serveeritud üllatus oli tõkkejooksu 16,7. Head tõkkejooksjad on enamuses küll pikad mehed, kuid on ka erandeid, näit. ameeriklane Yount, kes 15,4—15,6 jooksis ja Antverpenis edutult ei esinenud. Ta võiks ka tähelepanu koondata teivashüppele, mil tal eeldused eduks on ja meil praegu spetsialistide puudusel söödis. Ka Koort oli kena mees teivashüppes ja omas juba võrdlemisi ladusat teibakäsitust.

Tallinlastest väärts suurimat tähelepanu Topmann, kes energiline ja nobe poiss. Ka tema on kahjuks liiga lühike. Muidu on tal arenenud muskulatuur ja jõurikas väljanägemine. Tuletab kehalaadilt Soome sprinteri Häröt meele, — võib olla ehk jõuab ta ka kiirjooksu intensiivsel harjutamisel tema saavutusteni.

Tartu viskemeister Feldmann on lõpueksamitega 30 naela kehakaalu kaotanud, sellest olid ka tingitud tema võrdlemisi tagasihoidlikud saavutused. Kuulitõuge 12.54 on siiski täielikult rahuldav. Klumberg näis võistluse vaheajal tema pühendamise ja visketechnika saladustesse kibedasti ametis olevat.

Võistlustel oli veel teisigi toredaid poisse, kuid Spordilehe piiratud ruum nõuab juba, et peab ka sõnakese õrnema soo kohta pillama. Neile ei saa aga kahjuks peale komplimendi, et nad oma kohalolekuga võistlusi dekoreerisid, palju muud öelda. Sportliselt pakkusid nad võrdlemisi kehva kogumulje — vähene treening peastüü. Võistluste korraldajatele tuleks soovitada naiste osa võistluskavas vähendada, 1000 mtr. jooks eestkätt välja jätta. See on täielikult halb, kui noorukesi naisi nii rasketele pingutustele sundida, pealegi treeninguta. Üldse ei ole aga ka nii pika jooksu treeneriminegi naistele soovitatav.

Kui võistlejaid kiita, tuleb võistluste korraldajatele doos pipart pakkuda. Nii halba organisatsiooni, kui tänavustel koolinoorsoo esivõistlustel, ei ole meie spordielus veel nähtud. See on täielikult andeksandmatu lohakus koolinoorsoo spordiliidul, kelle nimi võistluskavadel figureeris, ja kauni asja läilaks tegemine pealtvaatamiseks. Oma vilunud jõudude puudumisel oleks ju Tallinnas leidunud küllalt organisatsioon ja isikuid, kes oleksid asja võinud ladusalt läbi viia. Nüüd nähti ühtainust noorhärnat kogu selle krempiliga puperdavast.

Kas ei oleks soovitatav koolinoorsoo esivõistlustele üldse enam ametlikku iseloomu anda, õpetajaskonda ka korraldustööde juure tõmmata? Või on õpetajaskond ikka vaenulik „rekordspordile“? Korralduste ja välise kaunima ilme andmise suhtes sarnastele võistlustele peaks kaaluvaid uuendusi ette võtma, muidu jooksevad need oma suure sportlase edu peale vaatamata ümmikusse, mis koolinoorsoo spordile saatuslikuks võib saada.

Kergejõustiku võistluste tagajärjed olid:

100 mtr. — 1. Rahn, Tartu, 11,9; 2. Meimer, Pärnu; 3. Topmann, Tallinn; 4. Laabent, Tartu; 5. Palmberg, Tallinn; 6. Russak, Tartu.

Eeljooksud võitsid: 1. Topmann 11,9; 2. Palm-

berg 12,2; 3. Kitsing, Tartu, 12,3; 4. Meimer 11,9; 5. Rahn 12,0; 6. Laabent 11,9.

Vahejooksud võitsid Topmann 11,8 ja Rahn 11,6. 200 mtr. — 1. Rahn 24,1; 2. ja 3. Topmann ja Laabent 25,5; 4. Kitsing 25,7; 5. Meimer 25,8; 6. Palmberg 25,9.

400 mtr. — 1. Rahn 54,1; 2. Reisner, Tartu, 5 mtr. järel; 3. Laabent, 2 mtr. järel; 4. Topmann, rinnaosa järel; 5. Palmberg; 6. Tomingas, Tallinn.

1500 mtr. — 1. Mitt, Tartu, 4,29,6 (koolinoorsoo rek.); 2. Hermann, Narva, 4,32,1; 3. Jürilau, Tallinn, 4,39; 4. Otsep, Tallinn; 5. Loring, Tallinn; 6. Randmann, Tallinn.

3000 mtr. — 1. Tomingas 9,43,5; 2. Mitt 9,49,0; 3. Maasik, Tallinn; 4. Loring, Tallinn; 5. Jürilau, Tallinn.

110 mtr. tõkkeid. — 1. Rahn 16,5 (koolinoorsoo rek.); 2. Reisner 16,7; 3. Palmberg 17,5; 4. Topmann 17,8; 5. Pillikse, Tartu, 18,0.

Jooksu kordamisel teisel võistluspäeval jooksis Rahn 17,9, kuid ajas 3 tõket maha ja diskvalifitseeriti. 1. Reisner, 2. Palmberg, 3. Topmann.

800+400+200+200 mtr. teatejooksu võitis Tartu 3,51,3. teine Tallinn.

4×100 mtr. 1. Tallinn 48,6; 2. Tartu 49,5.

Teatejooks 10×500 mtr. ümber linna — 1. Tallinn 13,27,8; 2. Tartu.

Kaugus. — 1. Rahn 6,80, väljaspool võistlust 7,00 (koolinoorsoo rek.); 2. Mark, Tartu, 6,26; 3. Meimer 6,16; 4. Topmann 6,09; 5. Laabent 6,08,5; 6. Leeber, Kuresaar, 6,00.

Meimer, Pärnu, odaviskel.

Kõrgus. — 1. Roht, Tartu, 1,65; 2. Kitsing 1,65; 3. Juurikas, Tallinn, 1,60; 4. Bysa, Tallinn, 1,55; 5. Topmann 1,55; 6. Meimer 1,55.

Kõlmik. — 1. Rahn 13,30 (koolin. rek.); 2. Mark 13,23; 3. Kitsing 12,41; 4. Leeber 12,38; 5. Palmberg 12,28; 6. Pillikse 12,12.

Teivas. — 1. Koort, Tartu, 3,10; 2. Rahn 3,10; 3. Reisner 3,10; 4. Topmann 2,90; 5. ja 6. Opmann ja Ruubas, Tartu, 2,80.

Kuul. — 1. Feldmann, Tartu, 12,54 (koolin. rek.); 2. Mitt 11,42; 3. Juurikas 11,40; 4. Sepp, Kuresaar, 10,93; 5. Sihv, Tallinn, 10,86; 6. Balzar, Tallinn, 10,57.

Ketas. — 1. Feldmann 36,84; 2. Mitt 34,15; 3. Balzar 33,82; 4. Rahn 31,53; 5. Meimer 30,45; 6. Leeber 29,41.

Oda. — 1. Meimer 52,74 (koolinoorsoo rek.); 2. Redlich, Tallinn, 45,24; 3. Järvi, Tartu, 44,44.

Naisvõistlustes saavutati: 60 mtr. — 1. Lille, Tallinn, 9,0; 2. Reinhold, Pärnu; 3. Nõmmits, Tartu; 4. Jõksi, Tallinn; 5. Truu, Tallinn.

1000 mtr. — 1. Reinhold 4,00,4; 2. Jõksi 4,03,0; 3. Truu.

Kaugus. — 1. Nõmmits 4,55; 2. Peek, Tallinn, 4,46; 3. Reinhold 4,42; 4. Klamm, Tallinn, 4,25; 5. Truu.

Kõrgus. — 1. Klamm 1,27; 2. Nõmmits 1,25; 3. Prass, Tallinn, 1,20; 4. Maalman, Tartu, 1,15.

Oda. — 1. Prass 29,66; 2. Nõmmits 19,07. 4×60 mtr. teatejooksus näitas Tallinn aega 36,2. Esmapäeval, 15. juunil peeti Kalevi porisel väljal veel viie- ja kolmevõistlust.

Tagajärjed neis olid: viievõistluses esimene Laabent, Tartu, 12 p.; 2. Meimer, Pärnu, 12½ p.; 3. Pillikse, Tartu, 19½ p., 4. Neumann, Tall., ja 5. Redlich, Tall.

Üksiktagajärjed olid: Laabent'il — 200 mt. 25,6; oda 40,98; ketas 27,62; kaugus 6,00; 1500 mt. jooksus neljas. Meimeril vastavalt: 25,7 — 43,15 — 31,75 — 6,04,5 — viies.

Kolmevõistluse võitis samuti Laabent kolme punktiga, teine Jakobson 7 p., kolmas Toonekurg, Võru, 10 p. Laabenti üksiktagajärjed: 60 mt. 7,4; kaugus 6,06; ketas 30,55.

Üldiselt võitis kergejõustikus Tartu.

Käsi- ja koolinoorsoo esivõistlustel.

Käsi- ja koolinoorsoo esivõistlustel Tallinnale õige vaevalist konkrentsi suudeti teha, nii et võistlused, mis NMKÜ võimlas peeti, Tallinna täieliku triumfi-ga möödusid.

Võrkpallis naistele loeti otsekohe võitjaks Tallinn, kuna ülesantud Tartu naiskond kohale polnud ilmunud.

Võrkpallis meeste poolt puudus ülesantudest Pärnu. Punkt-süsteemis mängisid läbi Tartu, Kuresaar ja Tallinn. Tallinn—Kuresaare kohtamisest näitas viimane õige jõulist mängu, kuid puudus täielikult surumine. Tallinn võitis kergelt 15:5 ja 15:2. Tartu—Kuresaare mängisid ägedalt ja vahelduva ülekaaluga. Tartu mäng oli siiski märksa parem, kuid lonkas ühe mehe puudumisest. Kuresaare heaks küljeks oli kena surumiste vastuvõtmine. Tallinn—Tartu võistlus hilgas mõlemapoolsetest headest surumistest ja oleks võinud õige tasakaaluliseks minna tagajärje poolest, kuid nõrk platseerumine Tartu meeskonna ühe mängija puudumisest andis täielise ülekaalu Tallinnale 15:3 ja 15:6. Praegusel olukorral näib Tartu siiski ainsama väärilisema konkurendina Tallinnale käsi- ja koolinoorsoo võistlustel. Kokkuvõttes: 1. Tallinn 2 võitu silmadega 60:16; 2. Tartu 1 võit, 1 kaotus silm. 39:50; 3. Kuresaar 2 kaot. silm. 27:60. Võitja koosseis: Karro, Silvester, Uuli, Matiisen, Pekkar ja Stein.

Kõrvpallis esinesid ainult Tartu ja Tallinn. Tartu mäng oli õige primitiivne ja ta ei suutnud vähematki vastupanu Tallinnale näidata. Ja Tallinna domineerimisel oleks mäng õige kehvana tulnud, kui teda poleks tiivustanud püü rekordi korvide arvus suurendada. See viis aga meeskonna mängu lõpuks õige närviliseks, mille tagajärjel rida viskevõimalusi ebaõnnestusid ja rekord tulemata jäi. Ülekaal siiski õige kohutav 53:4 (28:2). Võitja koosseis: Uuli, Silvester; Karro, Laasner ja Matiisen.

Pesapalli demonstratsioonvõistlus

koolinoorsoo võistluste kavas peeti NMKÜ väljal 15. juunil. Võistlesid NMKÜ ja Tallinna kombineeritud meeskonnad, kus seitsme inningu järele esimene võitis 22:9. Vahekohtunikuks hra Kempa.

Tagajärjed võimlemises.

Võimlemise võistlused peeti Kalevi saalis 15. juunil. Võistles 11 meest. Tagajärjed: 1. Topmann, Tall., 82 p.; 2. Jakobson, Tartu, 80,2; 3. Pärli, Tartu, 68; 4. Kirschenberg, Tartu, 66,8; 5. Sonn, Tall., 66,6; 6. Peterson, Tall., 59,6 p.

Tagajärjed ujumises.

Ujumise võistlused peeti 15. juunil Pirital Kalevi basseinis.

Tagajärjed:

Hüpped: 1. Lobjakas, Tall., 46 p.; 2. Onny Tartu, 37½; 3. Kirschenberg, Tartu.

50 mt. vabalt: 1. Mihelson, Tall., 36,6; 2. Pärli, Tartu, 37,1; 3. Jakobson, Tartu 41,8.

100 mt. vabalt: 1. Pärli 1,32,8; 2. Mihelson 1,40,9.

400 mt. vabalt: 1. Treier, Tall., 9,20,5.

1000 mt. vabalt: 1. Aunapuu, Tall., 20,59,9; 2. Olbrei, Tall., 26,53; 3. Laan, Tall., 31,32.

50 mt. selili: 1. Olbrei, 53,8; 2. Sulling, Tall., 54,1; 3. Aunapuu 59,5.

100 mt. rinnuli: 1. Aunapuu 1,41,0; 2. Borre, Tall., 1,58,5; 3. Pärli 1,59,4.

50 mt. vabalt naistele: 1. Tõrvand, Tall., 50,7.

100 mt. vabalt naistele: 1. Tõrvand 2,13,4.

Sõudmine süstal 500 mt.: 1. Nurmsen, Tall., 3,46,2; 2. Mitt, Tartu, 3,46,7; 3. Rahn, Tartu, 3,52,2.

Paatidel 1000 mt.: 1. Tallinn (Poom, Pekkar, Suits, Betlem, Nurmsen); 2. Tartu (Mitt, Feldmann, Kirschenberg, Jakobson, Savisaar).

Tagajärjed tennisel.

Osavõtjaid oli ainult Tallinnast. Tagajärjed kujunesid järgmisteks: üksikmängus esimene Lasn, teine Niimann, kolmas Ers; paarismängus võitsid Lasn—Niimann, järgmisteks Teder—Ers ja Hakker—Sprantsmann; naiste üksikmängus esimene Rosenberg, teine Prass; sega-paarismängus võitsid Lasn—Rosenberg Niimann—Prass ees.

Leedu—Eesti maavõistlus.

Leedulased tahavad uuesti võita.

(E. Spordilehe kaastöölisel Kaunasest.)

Leedus võetakse praegu kõik jõud kokku, et Eestit tänavusel maavõistlusel uuesti võita. Peetud on rida suuremaid harjutusmatshe. 7. juunil võistles Kaunase koondus 2. meeskonna vastu. Matsi võitis esimene meeskond 4:0 (0:0).

Pühapäeval, 14. juunil peeti Kaunas suurmatsh Kaunase ja Klaipeda (Meemeli) koonduste vahel, mis oli samuti korraldatud ettevalmistuseks maavõistluse vastu Eestiga. Võistlus peeti lõpmatu vihma peale vaatamata. Resultaat oli Kaunase võit 2:1, mis ilmutab Kaunase jalgpalli tõusu võrreldes Klaipeda omaga.

Praegu ennustatakse Kaunases Leedu võitu Eesti üle. Maavõistlus Leeduga peetakse Kaunas 28. juunil, s. o. vähem kui kahe nädala pärast. Joh. Holsmann.

1. F. C. Nürnberg Saksa meister.

7. juunil peeti Frankfurdi staadionis Saksa esivõistluste finaali, millel vastastikkü olid 1. F. C. Nürnberg ja F. S. V. Frankfurt. Viimane on noor meeskond, kes alles tänavu võimaks esile tõusnud. Meeskonnas mängib ka kaasa üks Shveitsi olümpia forvard — Pache. Frankfurdi meeskonnas mängib ta väljapaistvalt keskpoolkaitsjat.

Pealtvaatajaid finaalis oli 40.000. Nürnbergist tuli pealtvaatajaid mitme erarongiga. Ootuse vastasel ilmutas Frankfurdi meeskond kõige visamat vastupanu. 90. min. järele seisis mäng veel 0:0. Selle ajani oli küll Nürnbergi käes rohkem mängu, samuti ei suutnud Nürnberg kasutada 11. meetri karistuslöögi näol antud võiduvõimalust. Ka esimene veerand tund ei toonud resultaat. Teisel veeranditunnil lõi Wieder võiduvärava. 120 minutit pikk mäng andis 1. F. C. Nürnbergile teenitud võidu, kes selle resultaadiga 1:0 tuli neljandat korda Sasa meistriks.

Esivõistlustest võttis osa üle 600 meeskonna.

F. C. Bologna Itaalia meister.

7. juunil peeti Milaanos F. C. Bologna ja Genua Cricket and Football Club'i vahel Itaalia esivõistluste finaali. Normaalaeg andis resultaadid 2:2, mille järele geenualased edasivõistlemast keeldusid. Liit tunnistas selle peale meistriks F. C. Bologna.

See võistlus oli meeskondade vahel kolmas-kordne. Senistest oli kumbki võitnud ühe. Pealtvaatajaid finaalis oli 20.000.

MTK Budapesti meister.

Budapesti meistriks on tulnud MTK, kes 22-st võistlusest võitnud 18, kaotanud 2 ja viigiga lõpetanud 2, saavutades 38 punkti. Teiseks tuli FTC 30 punktiga, kolmandaks Vasas 27, neljandaks 3. jaoskond 23, viiendaks UTE, kuundaks Nemzeti, seitsmendaks Vac, kõik kolm 22 punktiga.

F. C. Servette Shveitsi meister.

Shveitsi esivõistluste finaali peeti 7. juunil Genfi F. C. Servette'i ja F. C. Berni vahel. Kauni ja pineva võistluse järele võitis Genfi meeskond F. C. Servette tagajärjega 1:0, tulles seega neljandat korda Shveitsi meistriks. Varemalt oli Servette meister 1907., 1908. ja 1922. aastal.

— Huddersfield Town, Inglise liigameister, võitis 4. juunil Göteborgi kondusmeeskonna 4:1 (1-1). Võitu peavad rootslased peaaegu alikult fenomenaalsete äärelaajajate Jacksoni ja W. H. Smithi teeneks.

— DFC, Praaga, on 7. juunil Viinis võitnud sealse Amateure 2:1 (1:0). Pealtvaatajaid 15.000.

— Parematest väravaküttideks Budapesti esivõistlustel, mis hiljuti lõppesid, on Takacs, Vasas ja Molnar, MTK, kes mõlemad lõõnud 20 väravat. Järgnevad Orth, MTK — 18, Kohut, FTC ja Spitz, Nemzeti, kumbki 14, Jeszmas, UTE — 13 Opata, MTK, ja Sefczik, Zuglo, kumbki 9.

Killud...

Koolimoorsoo esivõistlused võitis Tallinn, kuid „moraalse võidu“ väärrib igatahes Tartu. Tallinna soodustas suurelt see, et hulgal aladel üldse Tartu esitajad puudusid või väga vähesel arvul olid ilmunud. See on harilik nähtus, et sarnastel võistlustel ikka võistluste korraldaja suuremal määral soodustatud on suurema arvu võistlejate käsitusega, kusjuures vahel ka õige nõrkadele meestele võite üle jääb ja need viimased just üldvõidu kujundamisel kaaluva faktorina esinevad.

Nii oli lugu ka nüüd.

Tallinnas on viimasel ajal noorte spordis kadumas hoogsus. Ei ole täielikult õige vabandus, et jalgpall kõik paremad jõud omale korjab ja suuri edusamme teeb. Ka jalgpallis on loodus maad võtmas. Põhjuseks on mingi uus vool, mis sporti gymkhanana (sportimine nalja otstarbel, karutükid jne.) võtab ja spordilt tema soliiduse rööbib. On arenemas sportlase asemel mingi „shimmy-poisi“ tüüp, miniatüürne dandy, kes püüab oludekohaselt noobliit ja silmatorkavalt riietuda, „naljaviluks“ spordiväljal nokitseda (järele jättes humniku „sihvka“-kooori), pidudel laamendada ja shiiberdada. Kõik äärmiselt pealiskaudne, odav shikk ja koomiline ülespuhutus. See on mürgine parasiit, mis juurdumas spordi haljasse puusse. Teda on vist raske eemaldada senikaua, kui sport meil ametlikku tunnustamist ei leia ja kindlakujuliste korralduste ja ratsionaalsete juhtnööride järel kurdab. Hurjutatakse „rekordsporti“, see on vesi „shimmy-poiste“ veskile — kui päevakoeri sigineb neid spordiväljadele, ja kui keegi tõsiselt harjutama tahab hakata, saadab teda mõnitava ja hirvitav naerujora ja pipardatud lõoklaused. Spordiseltsidel vä-

riks tähelepanu sarnase pahega energiliselt võitluse astuda.

Kultuurkapitaali pirukajagamine on täies hoos. Mehed on sellega sedavõrd ametis, et neil pole aega rekordspordistiki enam joriseda. Suud matsutavad ja jalad tatsutavad. Öieti pole neil põhjustki enam sportlastele rusikat näidata, sportlaskond on omandanud kultuurkapitaalist laatsarusepalukese — $\frac{1}{15}$ on sarnane osa, mida keegi ei ilhkagi enam omale saada. Ainult mõni ajastjäänud koolipapa või segavereline kommunist praäksatab veel vahel kusagil, et „loova kultuuri“ rüütli-telt kannuseid teenida.

Nüüd läheb lahti kunstnikkonna võidujooks Euroopat mööda. Neid on tüüdanud kodumaa kohvilalke ja sarnagonn, tooge lagedale nüüd ehtsad viinad ja suuremate oskustega naised! Siis võib jälle pegasust pingutada ja chef d'oeuvre'id luua, mis kodumaa matsidel pead kirjaks ajavad ja lækastama panevad.

Nende saatuse eest pole vaja muret kanda, kultuurkapitaal ostab kõik ilusti ära ja uute kirabisevate paberitega võib jälle edasi tuisata.

Kahtlemata ei ole sport sarnast sorti loov kultuur, ta ei jäta järele „Daame boas“. Tervis ja elujõud ei ole seinale riputatavad, saavutusi aga, mis peavad tõendama liikumise progressi, mõnitatakse sõnakõlksudega, kodumaakaitse loomine ei maksa kultuurkapitaalseste silmis midagi — tööpoolest, sportlaskonnal ei ole niisugusele vaekausile midagi kaaluvat panna. Isegi tervishoiu peavalitsuse juhataja, kes küll sel puhul teatrit edustas, sõdis kehakultuuri toetamise vastu. Oleks vähemalt haigemajade või vanade kodude asutaminegi sportlaste tegevuskavas!

Fra! Fre! Fri! Fro! Fru!
Uruguai!

See on Uruguai jalgpallimeeskonna F. C. Nacional Montevideo võitlusühite, mida nad oma Euroopa turneel viimati jälle Baaselis ja Viinis pealtvaatajatest täidetud tribüünide ees kuuldavale toonud.

7. juunil võistlesid uruguailased Shveitsis Baaseli linnameeskonnaga. Pealtvaatajaid 15.000. Uruguailaste koosseisus 8 olümpia meest. Palli lahtilöömist toimetas Hispaania saadik. Poolajaks on seis juba 4:0 uruguailaste heaks. Teisel poolajal on shveitslased hoogsamad ja veerandtundi enne lõppu teeb Baasel värava. Sellele vastab Scarone viienda väravaga, kuid enne lõppu teevad shveitslased veel ühe. Tagajärjekes jääb uruguailaste võit 5:2 (4:0).

Järgmine võistlus uruguailastel oli Viinis sealse vanema jalgpalliklubi First Vienna F. C. vastu. Uruguailaste vastuvõtmine Viinis oli ilpidulik. Nii oli neile muu seas vastuvõtmine korraldatud Viini raekojas. Match leidis aset Hohe Warte staadionis 11. juunil. Pealtvaatajate hulgas oli valitsuse esitajaid, diplomaatilise korpuse liikmeid, kunsti- ja teatritegelasi j. t. Üldine pealtvaatajate arv oli 50.000. Sissetulek oli rekordiline: meie raha järele ligi 7 miljoni marka, millest uruguailased said üle $2\frac{1}{2}$ miljoni, kuna Viinl puhast tulu üle jäi ligi $1\frac{1}{2}$ miljoni.

Uruguailaste koosseis oli järgmine: Mazzali; Arise — Nasazzi; Scarone — Zibecchi — Ghierra; Romano — Castro — Borjas — Cea — Maran, seega 8 olümpia meest.

Vienna: Ostriczek; Rainer — Blum; Ludvig — Hofmann — Seufert; Kuzel — Gshveidl — Ryba — Konrad — Fischer. Esimese värava lõi Vienna. Selle tegi 17. minutil Seufert, kes väljaläinud Gshveidli kohale oli asunud. 41. min. tasus Castro. Poolaja seis oli 1:1, mis ka lõpuresultaadiks jäi.

Uruguailaste mäng oli üle kõige, mis seni Viinis nähtud, seda eriti uruguailaste väljamäng. Ai-

nult nappus oli neil tüsedatest väravalöökidest. Resultaadi peale vaatamata olid uruguailased viimastest tuntuvalt paremad. See oli hiilgejalgpall, mida uruguailased ette kandsid, nii kinnitavad Viini lehed ühemeelselt.

Nüüd veendusid viinlased, et Austria, kui ta oleks osa võtnud Pariisi olümpia turniirist, seal ilmameistriks ei oleks tulnud. Uruguailaste esinemine Viinis jättis sarnasel vägeva mulje.

Erakordset tööd näitasid Uruguai ajalehemehed, kes oma meeskonda ta Euroopa turneel saadavad. Matchist saadeti vahetpidamatult telegramme, kokku 70-ne ümber. Commercial Cable Company poolt oli kaabel selle matchi kirjelduse saatmiseks eriliselt tarvitada antud. Edasi oli sisse seatud eriline telefonühendus Hohe Warte Radio-Austria kesksaatejaamaga. Nii olid teated matchist Viinist 10.000 kilomeitrit kaugel Montevideos juba 12-ne minutiga kohal.

Sparta—Slavia 2:0.

See Praaga suurem kohalik võistlus peeti 7. juunil meistrivõistluste tsükklis 22.000 pealtvaataja ees. Sparta oli veatult töötav tagameeskond, millest Slavia edurivi ei jaksanud läbi murda. Slavia kaitse selle vastu ilmutas nõrkust. Otsustavaks oli Schafferi üllatavalt hea saavutus Sparta tsentriforvardina. Ungarlane näitas oma parimat mängu Sparta värvides. Mõlemad meeskonnad olid närvilised, mille all kannatas kombinatsioon.

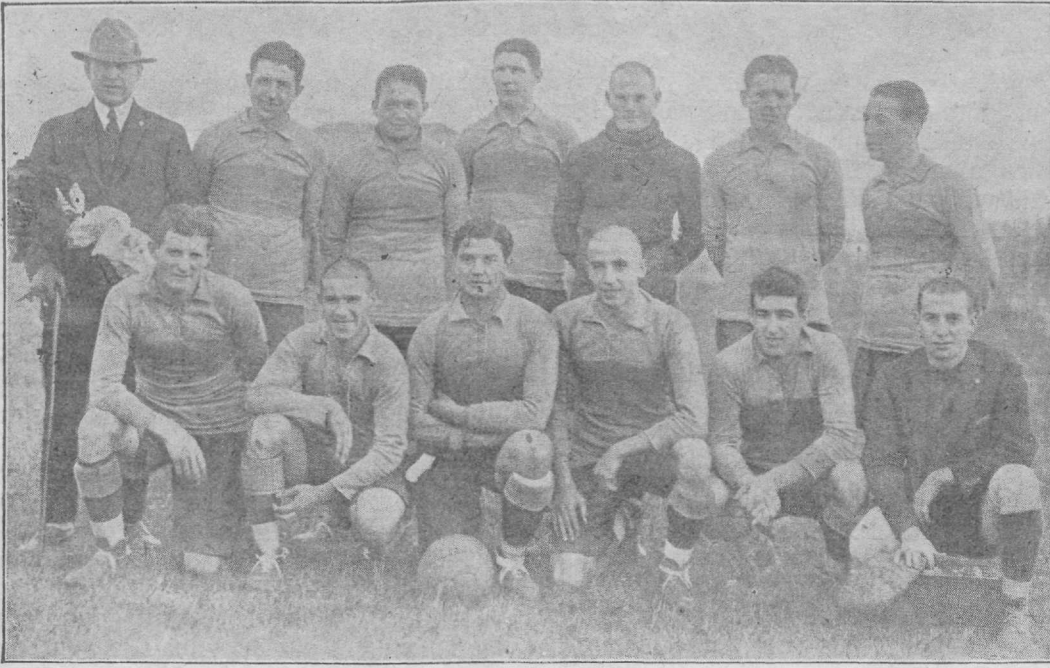
Esimene värav tehti juba 1. minutil. Shaffer võimaldas Simonekile suurepärasema lögivõimaluse, mida see kasutas. 31. minutil lõi Hainy 10 meetri kauguselt 2:0, mis lõpuseisuks jäi.

Sparta koosseis: Hochmann; Hojer — Pernner; Kolenaty — Kada — Cervený; Rektorys — Sima — Schaffer — Hainy — Simonek.

— Linnavõistluse Duisburg — Amsterdam Duisburgis võitsid sakslased 2:0.

— Linnavõistluse Krakov-Lvov, mis peeti 7. juunil Zelenski pokaali peale, võitsid Krakov 2:1.

Boca Juniors, Argentiina meistermeeskond, kes praegu Euroopas eduga võistleb.

Soome liidumeeskond Skandinaavias.

Soome liidumeeskonna käsi ei käinud nagu teada oma võistlusreisil hästi. Norrale kaotas ta 0:1 ja Rootsil 0:4. Nüüd võime tuua mängust mõningaid üksikasju.

Skandinaavia lehed märgivad, et praegune Soome meeskond esitas teist mängustiili, kuj eelmistel aastatel. See oleneb peasjalikult mängijate koosseisust. Seni on Soome esitus ilkka koosnenud peasjalikult HJK veteraanidest, kellel kindel pikasöödu mäng ja suure hoogsusega on suutnud enast ikka vee peal hoida. Nüüd on Soome jalgpalli hegemoonia läinud HPS kätte, kes esitab modernimat lühidasöödu mängu. Tema andis ka 6 meest nüüd liidumeeskonda. Kuigi nüüd märgitakse Soome ilusamat mängu, on see nähtavasti vähem tulutoov soomlastele enestele. Soomlased kodus on õige sapised oma jalgpallimeeste peale ja nimetavad jalgpalli Soome spordi valulapseks.

Oslos vedas soomlastel siiski üsna hästi ja mäng püsis 0:0 peal kuni 88. minutini. See oli küll suurelt väravavahi Beleviczi teene, kel oli hea päev. Ka kaitsjad Lydman-Koskinen ja keskpoolkaitsja Soinio raiusid norralastele vahvasti vastu. Saatustisel minutil sai aga Norra keskpoolkaitsja Olsen värava läheduses palli ja lõi selle 20 mtr. pealt madala platseeritud löögiga võrku.

FJFA kongress.

Amatörismi küsimusesse jääb endiselt selgusetus.

24. mail algas Praaga vanas raekojas FJFA, rahvusvahelise jalgpalliliidu kongress. Kongressil olid esitatud järgmised riigid: Argentiina, Austria, Belgia, Brasiilia, Daani, Hollandi, Itaalia, Jugoslaavia, Leedu, Luksemburi Norra Poola, Portugal, Prantsuse, Rootsi, Saksa, Soome, Shveits, Tšeho-Slovakkia, Türgi, Ungari ja Uruguai, kokku 22 riiki.

Puudusid Inglise delegaadid, kelle konflikt FJFA-ga teada ja Hispaania.

Määrustiku komisiooni ettekande ärakuulamisel otsustati o'fsaidi määrus jätta muu-

Vahekohtunik oli rootslane Bergqvist, pealtvaatajaid 7000.

Rootsi esitas Soome vastu oma teise garnituuri. Selle koosseis oli: Zander; Lundgren—Krook; Hansson—Holmberg—Klingström; Wenzel—Paulsson—Malm—Johansson—Lundqvist. Soome esines: Belevicz; Koskinen—Lydman; Närvänen—Soinio—Linna; Kanerva—Koponen—Eklöf—Fallström—Kelin.

Rootsi spordileht Idrottsbladet ennustas juba ette Soome kaotust 0:5, nagu näha ei lasknud julge ennustus palju märgist mööda.

Väljapoole valib Rootsi, alglööök Soomel. Algul mängib Eklöf enese toredalt vabaks ja lööb, kuid ei taba märki. Neljandal minutil pommitavad neli rootslast Soome väravat, kuid Belevicz tõrjub. 18. minutil murrab Malm läbi, kuid ei löö ise, vaid söötab tagasi Johanssonile, kes paneb kõva pommiga kirja 1:0. Nüüd tuleb Beleviczil pikemat aega oma osavust näidata. 24. minutil tõrjub ta üht rasket Malmi palli, see satub aga Johanssoni jalgadele ja see lööb lähedalt teise värava. Nüüd panevad soomlased välja oma terve südiduse ja hoiavad poolaja lõpuni oma võrgu puutumatusena.

Teise poolaja algul on esiteks soomlastel veidi ülekaalu, kuid lõpuolele kaldub see jälle rootslastele. 32. minutil lööb Johansson karistuslöögist 3:0. 40. minutil paneb Johansson Wenzeli söödust kirja 4:0.

Vahekohtunikuna toimus norralane R. Smedvik.

küsimus. Praegune olukord selles küsimuses on täiesti ebamäärane ja kongressilt oodati küsimuse otsustavat selgitamist. Praegu valitseb olukord, et mõnes Euroopa riigis mõned n. n. amatöörid rohkem tasu saavad kui teiste maade professionaalid.

Hugo Meisl, Austria, oli juhiks grupile, kes nõudis amatöörmeeste valjut definitsiooni. Mängijad ei tohi saada mingit, ka kõige vähemat tasu võistlusreisidel kaduma mineva teenistuse eest.

Vaielused olid paiguti väga ärevad. Kys, Hollandi liidu esimees, toetas Meisli ja tähendas, et erandina võiks kaduma läinud teenistuse eest tasuda ainult olümpiamängudele sõitude puhul. Selle Hollandi seisukohaga ühines ka Belgia.

Blaschke, Saksa, asus aga vastupidiselt kaugele ulatavama „demokratiseerimise“ positsioonil. Blaschke nimetas varemalt tehtud ettepanekut ebasotsiaalseks, mis raskendaks tööliste, ametnikkude ja noorsoo sportimise võimalusi.

Meisl oli, nagu tähendati, heas vormis ja tõi vastuväitena ette, et reisidel teenistustaja kaotamine toob enesega kaasa alalise tasumaksimise mängijatele. Sellepärast pooldab Austria valjut vahetegemist amatörismi ja professionalismi vahel, ja selle võimaldamiseks esimesena kontinendil siseseadnud professionalismi.

Berg, Norra, seletab, et Norras on seni tasutud kaotsiläinud aega ja nimelt vallalistele palga pooles suuruses ja abielus olevatele kahekolmandiku suuruses.

Edasi toetavad Meisli seisukohta veel Leberhard, Tšeho-Slovakkia ja Fischer, Ungari.

Johansson, Rootsi, teatab, et neil ei ole seni veel kunagi mängijatele vähematki tasu maksetud.

De launay, Prantsuse, on kompromissi poliitika poolt ja ta arvamisest lähevad ootamatult kokku Saksa omadega.

Küsimust harutati terve päev ja lõpuks liukati otsustamine järgmiseks päevaks. Kolmandal päeval tehti lõpuks ettepanekud: Austria poolt, et mingit tasu ei maksetaks; Daani ja Hollandi leidsid, et amatöörid 15—21 päeva kestvuses võivad saada tasu võistluste tõttu kaduma läinud aja eest. Kindlana näis, et teine ettep. läbi läheb, kuid siis tuli ettepanek Prantsuse poolt, mille järele iga riigi liit ise võib oma amatööride jaoks kindlaks määrata kaduma läinud aja eest maksetavat tasu.

See ettepanek läks läbi 50 häälega 40 vastu. Rootsi esitaja Johansson lahkus hääletamise eel saalist, kuna Shveits kongressilt juba varem oli lahkunud.

Vastuvõetud otsuse tähendus on selge: Iga riik määrab oma amatörismi ise. Sellega tuleb täielik arusaamatus üldisesse amatöör- ja professionaaljalgpalli mõistesse ja kaetud professionalism, nagu see Euroopas mitmes suures riigis sõja järele esile tulnud, jääb edasi kestma.

Kokkuvõttes on siin toodud terve töö, mida kongress oma kolme päeva jooksul tegi.

Uuendage aegsasti E. Spordilehe tellimist

1. juulist teiseks poolaastaks.

Tellimise hind: poolaasta peale 275 m.,
3 kuuks 150 m., 1 kuuks 50 m.
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid.

— **Uruguailased** võistlesid 4. juunil Pariisis ja löid seal Red Star—Olympique'i koondust 6:0 (4:0). Väravaid löid Cea (3), Scarone (2) ja Borjas. Pealtvaatajaid oli 5000.

— **Amateure**, Viin, kaotas 31. mail Krakovis Poola meister Pogon'ile 2:3. Järgmisel päeval peetud revanshil võitsid viinlased 4:1.

— **Simmering**, Viin, mängis Lodzis sealse spordiklubiga kaks võistlust, mis mõlemad lõppesid viigiaga 2:2.

— **Varssavi Polonia** on Vilnos sealsele Vilja'le kaotanud 3:4. Polonia on praegu alavormis. Meie meeskonnad on Vilnoga harilikult õige kergelt hakkama saanud.

— **Saksa rahvusmeeskond** võistleb 21. juunil Stokholmis Rootsi vastu ja 26. juunil Helsingis Soomega. Saksa meeskonna koosseis Soome vastu on kindlaks määratud järgmisena: Ertl (München); Beier (Hamburg) — Kutterer (München); Lang (Hamburg) — Niederbacher (Stuttgart) — Martvig (Berliin); Ruch — Montag (mõl. Berliin) — Schulz — Ritter (mõl. Kiel) — Paulsen (Leipzig).

— **Vasas**, Ungari kolmas meeskond, on Varssavis sealse Polonia võitnud 3:1 ja 2:1.

TJK karikavõistlused.

Igal meeskonnal üks võit ja kaotus. Võidu otsustab uus võistlusring, mis peetakse peale Eesti-Leedu maavõistlust.

Kalev — TJK 2:0 (1:0).

Üks värav karistuslöögist, teine ofsaidist.

Esimene võistlus TJK karikatsükli peeti 10. juunil Kalevi ja TJK vahel.

Koosseisud: Kalev: Lass; Liivar — Kallaste; Kaljot — Lello — Kaarmann; Väli — Pihlak — Ellmann — Joll — Brenner.

TJK: Kürbis; A. Silber — O. Silber; Kilmberg — Tomingas — Sepp; Vinter — Jürgenson — E. Pöder — Jürisson — Viikberg.

Spordi väli. Pealtvaatajaid üle 1000-nde. Kohtunikude garnituur tervelt Kalevipoegadest: vilemeheks F. Kull, piiril R. Pöder ja Räästas.

Kalev mängib Saksamaalt vast kohale jõudnud uutest mustades „Ripo“ saabastes.

Mäng püsib lahtisena. TJK tarvitab muidugi oma one back taktikat, mis rea Kalevi pealetunge külmaks teeb. 21. min. saab Kaarmann palli ja asub üksik läbitungile. TJK kaitse ootab, et ta palli siiski oma edurivile sööda ja pealetungi siis jälle ofsaidiga stopata saab, kuid Kaarmann driblab ikka edasi. Ta on juba kahest mehest läbi ja parajasti karistuslõõgile jõudnud, kui O. Silber viimase päästeabinõuna Kaarmannile tagant teeb fouli, mis külmalt ettevõetuna Kaarmanni kukutab.

Enne kui vahekohtuniku vile kõlada suutnud, ütleb kõrval istuv treener Nagy: „Elfer!“ see tulebki. Karistuslöögi sissetoimetamisega Jolli poolt on seis 1:0.

26. min. saab Jürgenson vasakult palli. Ta on väravast 5 meetri kaugusel üksik, kuid sisselükkamise asemel kukub palli otsa maha! 33. min. on Pöder 10 mtr. peal Kallastest läbi, kuid löögi asemel tahab ka veel Kaarmannist läbi mängida, mis aga tagajärjetuks osutus.

Poolaeg lõpeb 1:0 Kalevi heaks, nurgalöögid 1:1.

2. min. püüab Vinter Kallastest läbitungida. Tulemuseks on nurgalööök TJK heaks. 5. min. kombinatsioon Joll — Pihlak — Väli, kuid viimane saadab 10 mtr. pealt palli pehme löögiga Kürbisele pihku. TJK kaitseb teeb O. Silber lahmakaid lööke, mille peale vastase backid muidugi võlgu ei jää. Kui Joll mõne tasase palli TJK värava poole väravalöögi kõlava nime all veerema pani, siis tähendati: „Joll tegi jälle ühe oma sarfi löögi!“

16. min. pöörane juhus TJK võrgu ees: Brenner tsenderdab, Kürbis ei taba palli ja juures olevad Pihlak ja Väli ei saa kahe meetri pealt sisse. Edasi asub Pihlak tsentri, kuna Ellmann sealt paremsisemiseks tuleb.

26. min. teevad Viikberg — Jürisson peene vahelduva tiiva kombiini, kuid tsenderdust ei oska Jürgenson ja Pöder kasutada. 28. min. protesteerib O. Silber mingi vabalöögi pärast, mis outi valesse sisseviskamise eest antud. Samast vabalöögist saab Pihlak palli, murrab Otti eemalolekul 5-e meetrini läbi, kuid löök läheb vastu posti selle poolel kõrgusel.

34. min. teeb Ellmann nõrga löögi, mis järjettiku juba kolmas sarnane oli. Minut hiljem viib Pihlak oma läbimurdevusega publiku uuesti pinevusse, kuid edu jääb siiski tulemata, kuna paaril korral löögiga viivitab. Kas meie hariliku forvardi tõve külgehakkamine?

Kalev on võrdlemisi tugevas pealetungis. 39. min. annab Ellmann Sepa ja Otti vahelt peenelt Välile, viimane tsenderdab, pall tuleb Brennerilt tsentri tagasi. Pihlak liukkab seal palli temast 5 meetrit ees ofsaidis olevale Ellmannile ette ja see lööb mõne meetri pealt palli võrku. Ofsaid oli tribüünilt selgelt nähtav. Mõningase viivitamise järele lasub aga kohtunik Kull palli tsentri viita. Nagu piirimees Räästas hiljem tähendas, olnud nad ühes Kulliga sarnases positsioonis, kust väravalööki näha ei ole olnud. Teine piirimees R. Pöder märkis küll ofsaidi. Tõuseb viilistamine ja kateplagini segamini. Kohtunik jääb aga oma valeotuse juure kindlaks.

Lõpuvile tuleb seis 2:0 (1:0) juures Kalevi võiduks, nurgalöögid 4:3 TJK heaks.

Kommentaariid.

Kalevi võit ei olnud kuigi hiilgav: üks värav karistuslöögist, teine ofsaidist! TJK ei olnud sarnase resultaadiga sugugi rahul, kuna nad 0:0 tagajärje normaalaraja kohta loomulikuks oleks pidanud. Nimelt väidavad nad, et Kaarmann oma dribblingut ofsaidist alustanud ja sellega ka karistuslööki üheliselt olnud. Seda seisukohta ei saa meie aga õigeks pidada. Karistuslööki oli küll teenitud, pealegi kus Ott oma fouli suure ebafairnessiga ette võttis. Ofsaidi värav oli küll kõigiti selge ja seda kinnitab ka lööja Ellmann ise.

Kogusummas esitas TJK takistumängu, mis ei olnud sihitud võidu, vaid n-n. „hea resultaadi“ saavutamise peale. TJK on meeskond, kes kellelegi palju kaotada ei taha ja oma võrku visalt kõige hingega kaitseb. Selle kõrval on tal üheks heaks tugipunktiks olnud ühe kaitsja mäng — ofsaidi taktika, mille isaks on O. Silber. Tuua on, et Kalevi edurivil viilistati seekord 15 korda ofsaidi, sellest 10 korda esimesel poolel, mis vähe ei ole. TJK selle vastu oli esimesel poolel ainult 1 kord ofsaidis. Vastuvõitlemise abinõuks ofsaidi taktikale on vastase forvardide nupukuse juures liihikese söödu mäng ja dribbling. Viimast ilmutas mitmel korral Kaarmann, mis TJK-le ka maksis ühe värava.

TJK üksikutest mängijatest näitas kena partiid noor tsentrihalf Tomingas, Ott (O. Silber) oli mängus kõnekam mees. Ta hüüdis: „Otsa, jookse peale!, Vahele Tommil, Noh nägid, Julku, Sa ei jookse vahele!“, kõlasid võimsalt üle välja. Muidugi ei ole sarnane deklamatsioon selle kõlavuse peale vaatamata mängu ilustav.

Kalev oli endine. Üks Kalevipoegadest ütles, et uued saapad ei olevat teragi paremad. Mäng ei tahtnud kuidagi edeneda. Asi paranes küll veidi, kui Pihlak teisel poolajal asus tsentri, mis talle sobivam koht edurivis. Kaitses olid mõlemad — Liivar ja Kallaste — võrdlemisi rahuldavad. Poolkaitse parem mees oli Kaarmann. Ta võttis üleshüüpele r i n n a g a teiste eest edukalt kõrgeid õhupalle, oli ka tihti tsentris ja edurivis toetamas. Pihlak saatis rohkelt palle peaga otse ette, mis olid vastase kaitse paratamatu saak.

Kohtunik F. Kull ei olnud sugugi vormis, peale ofsaidi värava laskis ta veel tihedalt muidu ofsaidi läbi.

Edasi teeb Üpraus löögi, pärast hakkab Rein peaga võtma, kuid Jürgenson teeb tagant fouli ja Rein kukub. Üpraus lööb 5 mtr. pealt mööda.

36. min. Paal sööda Üprausile, see tungib läbi, kuid Kürbis võtab mahaviskel Üprausil palli jalalt. Enne oli aga Üprausil juba ofsaid olnud.

37. min. A. Silber ei taba, Üpraus lööb 18 mtr. pealt madala, kuid Kürbis püüab kenalt.

Poolaeg TJK heaks 2:1, nurgalöögid 0:3.

Uuesti lahtilöömise järele 4. min. Vinter — Pöder — Jürgensoni pealetung. Sissemineva palli peatab Javorski käega. Antakse penalty, mille Jürgenson lööb sisse — 3:1 TJK heaks.

Üpraus paigutatakse äärele, Kihlefelt tuleb sisemiseks. Selle peale vaatamata, et Sport kaotuses, ei tõuse mängu ägedus kuigi palju. Sport püüab endiselt oma pealetungi ehitada rahulikke kombinatsioonile, kuid need järgnevad üksteisele, ilma et tuleks kroonivaid lööke. TJK jätkab vastupanekut suure visadusega. Ott päästab kahel korral värava palli ärälöömise värava joonelt. Lõpuveerandil on TJK jälle rohkem aktiivsem, kuna Sport tasumise lootused nähtavasti jätunud.

Lõputagajärg 3:1 (2:1) TJK heaks, nurgalöögid Spordi heaks 6:1.

Kriitika.

Nii löi heas füüsilises konditsioonis olev TJK meeskond meistermeeskonda Spordi. See oli suur üllatus, kuna ennustati, et Spordi värav täiesti puutumata jääb ja Spordi võit TJK üle Kalevi omast tugevam tuleb. Spordi meeskond mängis võrdlemisi ühetasaselt, ilma hoogsuseta ja üksikute meeste väljapaistvuseta. Spordil oli mängus ülekaal, kuid võistluse otsustasid TJK läbimurded, mille edukusele kaasa aitasid kaitse vead. Mõjuta ei olnud ka küll E. Pöderi hea löögi õnn. TJK tüsedamaks osaks oli siiski kaitse, kus head tööd tegi O. Silber ja Kürbis, kes väravas vastase mõnegi suure väravashansi hävitas. Tsentrihalf Tomingas ilmutas uuesti tugevat mängu. Ta näib olevat lubav mees, kes sügiseks vast tõuseb teiste meeskondade tsentrihalfide lähedale.

Mängu järele.

B. Rein, Spordi kapten: „Väli oli räbal. Löögid ei tulnud välja. Vastane ei saavutanud ühtki täiesti puhast väravat, need olid kõik õnneväravad. Kena mängu ei olnud. Mis kaotusesse üldse puutub, siis sajab ju mõnikord vihma ja teinekord paistab jälle päike.“

O. Üpraus riietusruumis pingil istudes naratas ja sõnas: „Mu suurtiikk ei lähe enam viimasel ajal lahti!“

O. Silber, TJK kapten: „No aga siis — minule isiklikult ei olnud mäng raske, aga hirmul olin. Poiste oli kõneldud, et mängime, kas elame siis või sureme. Pealegi olid lehed meie surma (kaotuse) ette kuulutanud, mille tõttu meil erilisel samuti pehme kui Spordilegi.“

Nagy Ferenc, treener: „Mängud olid suurte vigadega. Kohamäng puudub täiesti. 16 mtr. piiril driblatakse asjatult veel palju, kaugelöögid puuduvad täiesti. Orth lööb juba 35 meetri pealt igast vähegi võimalikust seisust. Mängijad pidagu rohkem kohta. Tehti palju asjatud tööd. Otstarbekohasema taktika juures võib samase tööga palju suuremat saavutada. Kolmest nähtud mängust — liidutreening 2:2, Kalev — TJK, Sport — TJK, oli liidu treeningmatsh kõvemaks.“

TJK — Spordi mäng oli sarnane Belgia — Ungari maavõistlusele, mida enne oma väljasõitu Budapestis nägin. Üks hea meeskond võib kaotada, kui vastase läbimurded õnnestuvad. Nii resultaadi 3:1 kui ka mängukäigu poolest oli TJK — Spordi võistlus koopia Belgia — Ungari võistlusele, kus parem meeskond — Ungari kaotas samaselt Spordile. Väljamängus oli Sport muidugi parem ja mängis üldiselt hästi, kuid mitte resultaatid peale.

TJK-l on head mänguhinge, tahet võitmiseks. Kohtunikud teevad küll mõningaid vigu, üldiselt aga head.

Publik on Eestis väga rahulik ja ilmutab asjatundmist.“

Üksikute mängijate kohta arvamise avaldamises oli treener väga kinnine.

(Sport—Kalevi matsli kirjeldus 6. leheküljel.)

TJK üllatusvõit meistermeeskonna Spordi üle.

Võistluse otsustas esimene veerandtund.

Väravaid: TJK 3 (Pöder 2, Jürgenson 1), Sport 1 (Paal).

Teine võistlus peeti 12. juunil Spordi ja TJK vahel.

TJK oli oma edurivis teinud ümberpaigutusi ja see nägi välja järgmisena: Vinter — E. Pöder — Jürgenson — Viikberg — Jürisson.

Sport: Tipner; Javorski — Teimann; Reinfeldt — Rein — Einmann; Maurer — Paal — Gerassimov — Üpraus — Kihlefelt.

Pealtvaatajaid alla 1000-nde. Kohtunik R. Pöder, Kalevipoegadest. Mängukohaks Kalevi väli, mis oli hiljuti ettevõetud üleskõndmise järele liiga pehme.

Sport asub mängima alla tuult ja päikest. Mäng läheb lahti ägedalt ja juba 2. minutil võtab käte-

plagini vastu TJK poolt tehtud üllatusväravat: Pöder löi 16 mtr. pealt vasakusse nurka. Sport on mängus edasi üleolev, kuid 10. min. lööb Pöder Teimanni vea järele umbes 11mtr. pealt uuesti vasakusse nurka, mida Tipner robinsonaadiga vahest päästa oleks suutnud. Seis juba 2:0 TJK heaks.

15. min. saab Paal palli ja lööb 18 mtr. pealt toredalt. Pall läheb vastu põikpuud ja põrkab poolmtr. eespool seisva Kürbise seljast sisse, 2:1.

18. min. lööb Viikberg kena palli latil alla, mida Tipner seekord võtab.

20. min. TJK väravas „kapsad ja pudru“, liukakse korneri, Kürbis on väravast väljas, pall käib edasi-tagasi, kuid lõpuks suudetakse minema liita.

Linda Matson, Viljandi sporditühing, püstitas 7. juuni võistlustel uue Eesti rekordi 5,44 kg. kuulitõukes naistele tagajärjega 8.48. Jõurikas neiu parandas seega üle kahe meetri senipüsinud Kuresaare neiu N. Paiveli rekordi 6.34, mis saavutatud 1923. a. 7,25 kg. kuuli on L. Matson tõuganud 5,76.

Viimased teated.

Hartranit üle 50 mt. ketast!

San Franciscost kaabeldatakse, et Glen Hartranit on kettaheitte võistluste eel näidanud hirmsat vormi: ta saavutus oli 50,29 mt.!!! Tagajärge ei saada ilmarekordiks kinnitada, kuna see võistlusel ei ole saavutatud.

Daani — Rootsi 2:0.

Pühapäeval Stokholmis löi Daani rahvusmeeskond Rootsi 2:0. Poolajad 1:0 ja 1:0. Mõlemad väravad tegi tsentrforvard Poul Nielsen.

Tuulos ja Sipilä Oslos.

Oslos pühapäeval peetud võistlustel võitis Ville Tuulos, Soome, kolmikhüppe tagajärjega 14,95 mt. Väinö Sipilä tuli 5000 mt.-ris teiseks ajaga 15,29,8. Esimene oli Vide ajaga 15,03,2.

Videl ilmarekord 2000 mt.-ris.

Edvin Vide, Rootsi, on 2000 mt.-ris saavutanud uue ilmarekordi ajaga 5,25,9, mis 0,4 sek. parem Nurmi poolt 1922. a. Tampere saavutatud senisest ilmarekordist.

Jokela 5000 mt. alla 15 min.

Pühapäeval Helsingis peetud tööväe võistlustel näitas Yrjö Jokela 5000 mt.-ris aega 14,54,9. Jokela on neljas soomlane, kes 5000 mt.-ris rikkunud 15-ne minuti piiri. Seni on seda soomlastest suutnud ainult Kolehmainen, Nurmi ja Ritola.

Houben 100 mt. 10,6.

Hamburgis pühapäeval peetud võistlustel jooksis Houben 100 mt. 10,6. Peltser jooksis 800 mt. 1,55,7. Hollandlane Paulen jäi kolmandaks.

Rahvusmeeskond Leedu vastu

seati teisipäeva õhtul Sport-Kalev matshi järele liidu selektsioonkomisiooni poolt lõpulikult kokku järgmiselt: Lass: Liivar — O. Silber; Einmann—Rein—Kaarmann; Väli—Paal—Pihlak—Üpraus—Kihlefeldt.

Ofsaidi määrus muudetud.

Lõpp one-back süsteemile.

8. juunil peeti Londonis Football Associationi täiskogu istang, millel päevakorra tähtsamaks punktiks oli ofsaidi määruse muutmine. Ettepanek oli tehtud, et senise kolme mängija asemel ei ole ofsaidi, kui ees on kaks mängijat. Ettepanek võeti vastu 142 häälega 45 vastu ja sai sellega tarviliku kahekolmandikulise hääleteenamuse.

See ettepanek esitatakse lõpulikult vastuvõtmiseks International Boardile, kes oma istangu peab lähemal pühapäeval Pariisis.

Mr. I. C. Clegg, Football Associationi president, tervitas ettevõetud muudatust ja avaldas lootust, et sellega mängu katkestamise juhuste protsent väheneb, ühe backi süsteem lõpeb ja võistlustel rohkem väravaid saavutatakse.

Sport — Kalev 1:0 (0:0).

Nõrgaklassiline mäng Spordi teeni ud võidu juures.

Sport—Kalevi esmakordne kohtamine tänavusel hooajal oli eriti sisuvaene. Mäng oli mõlemalt poolt halb, palli rohke huupitagemine, alaliselt oute, mingit kombinatsiooni ja kõige selle juure veel kohatud foule. Kumbagist meeskonnast võiks esile tõsta ainult mõnda üksikut, kes mängisid enam-vähem rahuldavalt ja täiel andumisel. Need on aga ainult üksikud terad kõlkapurus.

Meeskonnad, sama kui publik, olid alguses õige ärevil, nagu see enam-vähem ainult Sport—Kalevi kohtamistel. Kuid väljal palli õhku tagumine ja mehed koha kinnipidamiseta hunnikus koos, see jättis pettumuse tunde.

Sport, kellel samuti kombinatsioone ei olnud, oli siiski aktiivsem ja võitles selgemalt väljendatud võidutahtega. Mängijatest tegi kaitsepaar Javorski—Teimann muidugi kõik, et vastast eemale tõrjuda, kuid et see töö löögipuhas ja heas klassis oleks olnud, ei saa kaugelki ütelda. Huupi löögid, neist enamus lahmakad ja kõrgele õhku. Javorski tarvitas korduvalt oma mahaviskamise trikki, mis tal ebafairiks päästeabinõuks. Poolkaitse liini koosseis oli Reinfeldt—Rein—Klaas, viimane reservmehena Einmanni asemel. Rein omab küll head kohamängu ja on meie tuisedam hali, kuid ta söödud on ikkagi liiga kõrge: kümme kõrge palli kohta üks madal löök. Edurivi oli nagu teisedki liinid hea hingega, kuid kombinatsiooni- ja löögivaene.

Kalevi meeskonda ei võinud ära tunda, kui võrrelda meeskonda 1923. a. mängu tasapinda nüüdsega. Kaitse tegi Kallaste vigu, millest üks möödalöök ka värava maksis; poolkaitse liini töö oli nõrk: kõigil kolmel mehel ei ole jaksu. Nõrk oli nii Lello kui ka Kalliti, kuid üllatusena ka Kaarmann, kes oma mänguga tagasi läinud. Edurivist on Jolli kehv mängujõud tuntud, Brenner ei paanud palju välja, Pihlak vajab rohkelt forvardi treeningut, kuna Väli mõistusmäng puudub. See on siis mõlema meeskonna mängijate võimete bilans.

Mängukäigust enesest järgmist: Esimesel veerandtunnil Spordi parem kooskõla meeskonna töös. 20. minutil teeb nähtavasti Paal handsi karistusallas. Karistuslöögi toimetab Jolli, kelle poolt

löödud pall Tipneri jalgade ette sureb. Sellega müüs Kalev oma mängu kindlama väravashansi. 2. veerandtund näitas äritatud mängu suure tagumise ja kumbagi ülekaaluta. Esimese poolaja lõpuveerand läheb samase ebamäärase mängu juures.

Võistluse ainuke värav tehti teise poolaja 9. minutil: Kallaste löi mööda, Paal omandas palli, driblas ja söötis värava ette, kus Gerassimov palli võrku surus. Mäng muutus veidi lahtisemaks ja puhtakuulisemaks. Pihlak teeb kaks teravat lööki paarikümne meetri pealt, mis olid võistluse ainsateks rahuldavateks. Ellmann, kes mängu algas paremsisemisena, asub nüüd äärelle. Poolaja algul tegi Sport oma tuttava vahetuse: Üpraus sisemisest äärelle ja Kihle seal sisemiseks. Kalev teeb paiguti tugevat pealetungi, kuid möödalöökidega ja löögivõimaluste läbilaskmisega.

Match lõpeb 1:0 (0:0) Spordi heaks, nurgalöögid 6:4 Kalevi heaks.

Vahekohtunik A. Mac Kibbi jättis rohkelt soovida. Ta laskis läbi tihedalt foule ja ofsaidi. Pealtvaatajate tribüünil ilmutasid häaled, et ta ei rahuldanud kumbagist poolt, kuid lõpuks ühinesid mõlema meeskonna poolehoidjad „platvormiga“, et „täna ei ole ofsaidi ega foule“.

Treener Nagy vaatas mängu pealt lootusetu näoga ja ütles, et see oli halvemäng, mida ta seni meil näinud.

Pealtvaatajaid oli 2000.

Võistluste jätkamine sünnib peale Eesti — Leedu maavõistlust.

Punkti süsteemis läbi viidud TJK karikavõistluste 3 mängu andsid igale meeskonnale ühe võidu ja ühe kaotuse. TJK karika statuut näeb ette, et sarnasel juhusel tuleb korraldamisele uus võistlusring, mis ühe miinuse süsteemis, nagu see karikavõistlustel mujal üldiselt tarvitusel. Seega tuleb veel 2 mängu. Meeskonnad lähevad kokku loosi läbi, kuna üks neist esimesest mängust vabaks jääb ja otse finaali pääseb.

Võistlusi jätkatakse peale Leedu-Eesti maavõistlust, kuna nüüd meestel ühiselt tuleb lõpuettevalmistusi teha Eesti eest esinemiseks Kaunases.

Kergejõustiku varia.

Rootsist. Edvin Vide jooksis 8. juunil Halmstadis 3000 mtr. 8,27,5, mis uus ilmarekord. Ametlik Nurmi rekord püsis 8,28,6, kuid Ameerikas kattis sisevõistlustel Nurmi kord selle maa 8,25,8.

N. Engdahl jooksis Visbys 100 mtr. 10,9 ja 400 mtr. 51,7, A. Eriksson heitis Karlskronas mõlema käega ketast 83,70 (44:20).

Koolinoorsoo esivõistlustel Stokholmis jooksis B. Andersson 100 mtr. 11,8, oda viskas G. Wickmann mõlema käega 74,90, kõrgust hüppas N. Hultcrantz 1,70, 1500 mtr. jooksis S. Rentersvärd 4,27,0, teivast hüppas G. Ljungström 3,20, 5,44-kilolist kuuli tõukas mõl. käega S. Norrby 26,80, 110 mtr. tõlkeid jooksis G. Otterback 19,3, ketast heitis mõl. käega E. Svahn 63,18, 400 mtr. oli võistluste suurjooks, selle võitis N. Dahlström 51,9, teine E. Rinman samuti 51,9, kolmas T. Siöstrand 52,3, neljas A. Plitz 52,5. Kaugust hüppas S. Norrby 6,13.

Linnea klubi võistlusel jooksis G. Fosselius 400 mtr. 50,8. Linköpingis hüppas G. Barney kõrgust 1,88 ja K. Österberg Transis koguni 1,90. Askersundis jooksis Vide 1500 mtr. 4,05,22 ja 5000 mtr. 15,04,3, 110 mtr. tõlkeid kattis S. Petersson 15,6, kaugust hüppas G. Lindström 6,99 ja ketast heitis A. Eriksson 43,29.

Norrast. 7. juunil viskas Sunde Oslos spordidemonstratsioonil oda 66,08 täielikult normaalsetes tingimustes ja Torp 60,65. Viimase kogusumma oli 109,70. Tagajärge ei kinnitata Norra rekordiks. Samal päeval viskas Bergland viievõistluse esivõistlusel 60,90, mis uueks Norra rekordiks loetakse.

Ameerikast. Ritola 2 miili (3218) mtr.) jooksu

aeg 8,54,8 on tõelikult fenomenaalne saavutus. Matemaatiliselt ümber arvates annab see 3000 mtr. kohta 8,17, kuna Vide 3000 mtr. ilmarekord samuti 2 miili kohta 9,04,5 annaks. Nii on 3000 mtr. ilmarekordi juba võimalus veel vähemalt 10 sek. parandada.

Glen Hartranit tõukas kuuli 15,40, mis hiiglase Rose ilmarekordist veel ainult 14,5 sm. vähem. Nädal varem tõukas ta siiski ainult 14,62, kaotades 1 sentimeetriga Gerhenile ja jäädes samuti kettas teiseks 42,75-ga Carey järele, kes 42,80 märkis.

Jackson Scholz on praegu suures vormis. Ta viimane tagajärg on 100 yardis kerge seljatuulega 9,5 ja 220 yardis 21,0.

Kooliõpilane Caldwell on heitnud vasarat 50,76 ja Bench visanud oda 58,17. Samal võistlusel jooksis Drew tõkkeid 15,2.

Prantsusmaalt. Pariisis peeti nelipühil suuri rahvusvahelisi võistlusi. Tagajärjed 1. juunil: 400 mt. Gargiulo 50,4; 800 mtr.-is löi Martin, Shveits, Viriathi, Pr., 1 meetriga, võitja aeg 1:56; 3000 mtr.-is püstitas Guillemot uue Prantsuse rekordi ajaga 8:42,2 (endine Duquesne'i 8:42,6), teine Marchal, Pr., 8:46,2, kolmas Davoli, Itaalia, 8:49,6; 150 mt. Jackson, Pr., 17,4; teivas Bousely 3,40; kuul Paoli 12,97; oda Ulpe 45,70. Pealtvaatajaid oli 5000. 2. juunil: 1000 mt. Martin, Shv., 2:30; 1500 mt. — 1. Viriathi, Pr., 4:02,2, 2. Ferrario, It., 4:03,4; 5000 mt. — 1. Guillemot 15:03,2; 2. Marchal 15:12,4; 3. Manhés 15:26,4.

Võistlused peeti Pershingi staadionis.

Võistlustel Pau's 1. juunil näitas Sempé järgmisi tagajärge: 100 mt. — 11,2, ketas — 36,40, kuul — 12,61 ja kaugus — 7,08.

Juba praegu on kindel, et muudatus Pariisis International Board'i istangul lõpulikult kinnituse leiab.

(2. lehekülje järg)

Tagajärjed jalgpallis.

Osa võttis 4 meeskonda: Tallinn, Pärnu, Tartu ja Haapsalu.

Tagajärjed: Tallinn — Pärnu 7:0 (2:0), koht.

A. Silber; Tartu — Haapsalu 4:0 (2:0), koht. Räästas; Tallinn — Tartu 5:4 (3:1), koht. O. Silber. Lõpülarjestus: 1. Tallinn, 2. Pärnu, 3. Tartu.

Tallinn võistluste üldine võitja.

Kõigi alade kohta kokkuvõetult omandasid punkte: 1. Tallinn 366; 2. Tartu 294; 3. Pärnu 46; 4. Kuresaar 12; 5. Narva 5; 6. Võru 3.

Sellela omandas Tallinn üheks aastaks K. Pätsi rändava auhinna.

Jalgpallikiri Pärnust.

Pärnumaa suurteks konkurentideks Tervis ja Sindi Kalju. — Treenerimis- ja võistlusolud Pärnus.

Pärnus on jalgpalli harrastavaid seltse mitu ja meeskondi kalks korda nii palju, kui seltse. Eesrinnas sammub Tervis oma kolme meeskonnaga, temale järgnevad Vapruse kahe meeskonnaga ja Pärnu jalgpalliklubi ka kahega. Kümme konda kilomeerit eemal, Sindi alevis, asub võimas Kalju ka kahe, aegajalt isegi kolme meeskonnaga.

Mänguvõime poolest on esimesel kohal Tervise esimene meeskond, kelle mängijad on jalgpalli-publiku pailapsed. Konkurendiks sellele meeskonnale peale Sindi Kalju on lähema saja kilomeetri ümbruses veel Türi meeskond, kellega aga tänava veel pole võisteldud.

Oleks loomulik, et Tervisega konkureeriv meeskond ka Pärnus asuks, kui ringkonna tsentris, kuid vale. Vastane on Sindi Kalju, kes järelläänud Pärnu meeskonnad kõik põrmuks on lõõnud. Temale järgnevad Pärnu jalgpalli klubi ja Vapruse esimesed meeskonnad.

Pärnu jalgpalli teine klass on nõrk. Isegi Tervise II meeskond, kes „koorekihi“ reservina peaks olema teistest tugevam, ei saa jalgu alla.

Korraliku spordivälja puudus teeb siin suurt peavalu. Treenerivaid meeskondi on 6—7, aga ainult üks spordiväli, seegi veel aukline ja künkline. Selle tõttu harjutavad nüüd mõned meeskonnad mere ääres, karjamaa taolisel väljal, kus enam-vähem tasane muru.

Olgu veel harjutusega, kuidas on, kuid võistlusi on võimata korraldada. Võistluse ajaks piiratakse praegune väli, mis Esplanaadil asub, nõõriga uulitsa poolt äärest ümber, kuid kolmveerand publikumist vahib nõõri tagant kuna ainult veerand pileti ostab ja võistlusele läheb. Harilik sissetulek võistluse pealt on selle tõttu ainult 2—3000 marka.

Pärnu Tervis — Sindi Kalju 3:2 (1:1).

Pühapäeval, 14. juunil võistlesid Pärnus Tervis ja Sindi Kalju meeskonnad. Võistlus oli esimene Pärnus Kesk-Eesti esivõistluste tsükli. Mänguväli, mis harilikult tolmast, oli äsja sadanud vihma tõttu pehme ja värske mullakorruga kaetud. Mäng selle tõttu tõotas huvitav olla. Sini-valged Tervise mehed näitasid aga seekord, et nad vahest mängida ei oska. Kogu esimene poolaeg oli huvitusest pallikobamine, enam pimesiku mäng, kui jalgpall. Sindi mehed — all-blacks — olid sellest suure hoogus ja näitasid ilusat kombinatsioonimängu. Selle tulemusena oli esimene värav Tervisele. Viimane suutis alles poolaja lõpuks viiki saavutada, mis tuli karistuslöögist. Teise poolaja algus sarnanes esimesele poolajale. Tervise tormajate liini tegu- ja liikumisvõimetust toetasid kaitsjad pallist möödaloõmimisega. Sindi mehed kasutavad seda ja mitme ebaõnnestunud läbimurde seas seavad ühe õnnestunuga seisu 2:1 peale. Tervise meeskonna kandvamad mehed olid poolkaitsjad, kes lõpuks ise läbi driblasid ja tormajatele palli jala ette seadsid. Sarnase maneeriaga lõi Tervis 2:2 ja 3:2.

Kalju meestest oli tubli keskormaja, kes täpselt oma kaasmängijatele ette söötis. Tähelepanu väärtsid ka vasak sisetormaja, kes väga sarnanes tüübilisele Inglise professionaalile (muidugi välimuse poolest) ja kespoolkaitsja. Teised enam-vähem rahuldavad.

Tervise oli vastuvõetav kespoolkaitsja Laur, kes igalpool oli. Ka teised poolkaitsjad tegid kõvasti tööd, kuigi vahest asjatult. Tormajate liinis oli tsentririo see, kes midagi ei teinud, ääred, neist vasak, olid veel midagi.

Võistlus ei möõdunud ka kurva vahejuhtumisteta. Tervise parem poolkaitsja ltn. Mõttus tabas palli asemel Kalju vasaku ääretormaja Jansoni jalga, nii et see murdus. Mees oli aga külmavere-line oma õnnetuse juures ja suitsetas voorimehele asetamisel paberrossigi. Üldse on suitsetamine spordiväljal Pärnus suur mood. Suitsetatakse mängu ajal, vaheajal ja lõpul, ei häbeneta isegi väljale ilmumast, paberross hambus. Ja seda kõik publiku ees, võistlusel, rääkimata treeningust, kus palli taotakse ja kahepoolega mängitakse — paberross ees.

Teisel võistlusel pidid kohtama Vapruse ja Pärnu jalgpalliklubi, kuid viimane loobus Vapruse kasuks.

Vahekohtunikuks oli eelmisel võistlusel Pärnus viibiv Kalevi mängija E. Joll. E. J.

Kalevipoeg I.

sõidab reedel Pärnu, kus ta laupäeval Pärnu õpilaste koondusmeeskonnaga võistleb. Pühapäeval on võistlus Tervise I meeskonnaga. Mõlemaid

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 24 (30), 18. juunil 1925.

Ringvaade.

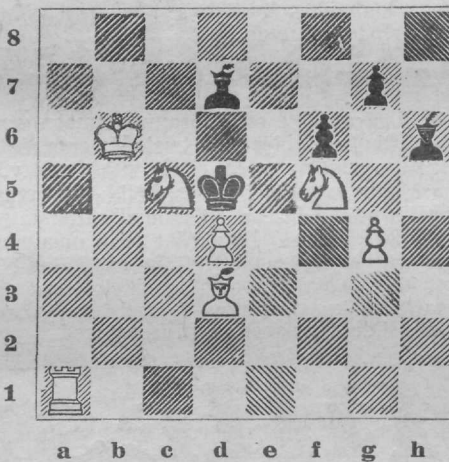
Marienbad. Meisterturniir lõppes järgmise tagajärjega: 1. ja 2. auh. jagasid Nimzovitsh ja Rubinstein — 11 p., 3. ja 4. auh jagasid Marshall ja Torre — 10 p., 5. ja 6. auh. jagasid Reti ja Tartakover — 9½ p. 7. auh. Spielmann — 8½ p., 8. auh. Grünfeldt — 8 p. Neile järgnesid: Yates — 7 p., Opocenski — 6½ p., Przepiorka ja Thomas — 6 p., Janovski ja Sämisch — 5½ p., Mitchell — 3½ p. ja Haida — 2½ p.

Ülesanne nr. 23.

A. Jakobson, Tartu.

Esitrukk.

Must: Kd5; Od7, h6; Ef6, g7 (5).

Valge: Kb6; Va1; Od3. Re5, f5; Ed4, g4 (7). Kadu (matt) 2 käiguga.

Mäng nr. 12.

Mängitud matsis Tallinn — Helsingi 31. mail s. a.

Valge: J. Terho, Helsingi Must: J. Türn, Tallinn.

1. e2—e4	c7—c5	28. a2—a3	Va8—b8
2. Rg1—f3	e7—e6	29. Rc5—b3	b5—b4 ¹¹⁾
3. d2—d4	c5 : d4	30. c3 : b4	a5 : b4
4. Rf3 : d4	a7—a6	31. Rc2 : b4	Od6 : b4 ¹²⁾
5. Of1—e2 ¹⁾	Rg8—f6	32. a3 : b4	Oc8—a6
6. f2—f3 ²⁾	d7—d5 ³⁾	33. Ve2—d2	Vb8 : b4
7. e4—e5	Rf6—d7	34. Rb3—d4	Oa6—b7!
8. f3—f4	Rb8—c6	35. Rd4—f3 ¹³⁾	e6—e5
9. c2—c3 ⁴⁾	Rc6 : e5 ⁵⁾	36. Og1—c5	Vb4—b3
10. f4 : e5	Ld8—h4+	37. Kg2—f2	d5—d4
11. g2—g3	Lh4—e4	38. Rf3 : d4 ¹⁴⁾	e5 : d4
12. 0—0 ⁶⁾	Rd7 : e5	39. Ve1 : e8	Kf7 : e8
13. Oe2—f3 ⁷⁾	Re5 : f3+	40. Vd2—e2+	Ke8—f7
14. Ld1 : f3	Le4 : f3	41. Oc5 : d4	h5—h4
15. Rd4 : f3	Of8—c5+	42. Od4—c3	h4 : g3+

võistlusi peetakse Pärnu muusikapäeva puhul. Läänud aastal võitis Kalevipoeg, selleaegne Kalevi II, Tervist 3:1. Võistlust peeti samuti muusikapäeva puhul, Pärnus.

Türi Spordiring — Paide Järvapojad 3:0 (0:2).

Pühapäeval, 14. juunil kohtasid Paides laadavainul Kesk-Eesti ringkonna tsükli Järvapojad ja Türi spordiring. Mäng lõppes kõva vihma saatel 3:2 Türi kasuks, poolaegadega 0:2 ja 3:0.

Et liit oma vahekohtuniku välja ei saatnud refereeris ühisel kokkuleppel A. Vilibert, Järvapojad.

— Rakveres võitis Kalevi meeskond 14. juunil 5. nügemendi meeskonna 3:2 (1:0). —ar.

— Rakke Sport mängis Rakkes 14. juunil Tamsalu Haridusseltsi spordiosakonnaga 3:3 (2:2). —zi.

— Rakkes võistles sealne Sport Kilti meeskonnaga ja võitis 2:0. Pealtvaatajaid oli rohkest. —zi.

— TJK ja RFK (Rigas futbola klubs'i) vahel pannakse rändava auhinna mängu hõbejalgpalli. Auhinna väljapanemiseks on Gorbatshevi kaubamaja. Võistlused auhinna pärast peetakse Tallinnas, neist esimene augustis.

16. Kg1—g2	b7—b5	43. h2 : g3	Vb3—b5
17. Rb1—d2	Oc8—b7	44. Ve2—e3	Kf7—g6
18. Rd2—b3	Oc5—b6	45. Ve3—e7	Vb5—f5+
19. Oc1—f4	0—0 ⁸⁾	46. Kf2—e2	Ob7—f3+
20. Va1—e1	Vf8—e8	47. Ke2—f2	Of3—h1+
21. Of4—e3 ⁹⁾	Ob6—c7	48. Kf2—e2	Vf5—h5
22. Rb3—c5	Ob7—c8	49. Ke2—e3	Vh5—g4
23. Oe3—g1	f7—f6	50. Ke3—f2	Viik.
24. Rf3—d4	Kg8—f7 ¹⁰⁾		
25. Ve1—e2	Oc7—d6		
26. Rd4—c2	a6—a5		
27. Vf1—e1	h7—h5		

Mõtlemisaeg:

Valge: 2 t. 59 m.
Must: 2 t. 16 m.

Märkused. 1. Valge valib vähe mängitud käigu, et teooriast eemalduda, mida ta arvab vähem teadvat kui tema vastane.

2. See käik ei tohiks hea olla, kuid ta on osalt eelmisest tingitud.

3. Ka see käik on vist nõrgem kui L c7 või O c5.

4. Kaitsemine on juba ähvarduse 9. ... Rd : e5 10. f : e5 L h4+ ning 11. ... L : d4 pärast tarvilik.

5. Oma 6. käigu tõttu on must omale surutud seisu saavutanud, millest tahab käesoleva käiguga vägivaldselt vabaneda. Oma eelarve tuludeks näeb ta: 2 ühendatud etturit, mis mõlemad vabaks võivad saada, ja pealetungi vastase kuningala peale, mis ratsu kulu pidi katma, kuid ...

6. ... selle käigu a ei luba valge teist tuluallikat tarvitada

7. Valge, nähes omal ainelist ülekaalu, püüab mängu lihtsustamise poole. Siin tuli kaalutleda ka käike musta lipu püüdumiseks.

Huvitav on, et must saavutas oma kahinguga ettenägemata tulu — vastane raiskas hulk mõtlemisenergiat, kuna must ise vähe aega mõtles, sest käikude valik oli kerge.

8. Must kuningas kavatses peale f-etturi liikumist f7 peale minna, et etturid surumises toetada, kuid nüüd taganeb ta valgete vankrite ähvarduste eest nurka.

9. Selle ja järgmise käiguga paneb valge musta odadele ultimaatum — kas taganete või surete. Odad valivad esimese võimaluse, sest nende ühenduses on jõud, mis suurem kui nende üksikjõud kokku.

10. Nüüd pääseb K ihaldatud f7-ruudule.

11. Valge lootis a5—a4, millega must oleks kõik surumisloodemed maha matnud.

12. Oda sureb, kuid mustad kesketurid on vaba tee saanud.

13. Sellega suurendab valge musta odale saagi-võimalust, sellepärast pole see käik hea.

14. Viimased musta käigud olid hoobid silma mitte kulmu pihta. Ainelise ülekaalu tagasiandmisega saavutab valge viigi. Ratsu taganemine andis vaid kahtlaseid shansse võiduks.

Mustale anti mõista viiginõusolekust, kuid ta tahab veel ära kasutada vastase mõtlemisaja napust. Märkusena võib tähendada, et valge juhul oli sellel alal pealtvaatajate seas „abilisi“, kes teda hoiatasid.

— Järva nooruspäeval, mis peeti Paides 6.—8. juunini, näidati kergejõustikus järgmisi tagajärgi: 100 mtr. Strömberg, Ambla, 12,3; 400 mtr. Strömberg 60,0; 1500 mtr. Elbrecht, Ambla, 5,19,8; kuul Altmann, Paide, 9,12; ketas Altmann 29,15; oda Altmann 41,90; väljaspool võistlust 45,60 (uus Järva koolinoors. rek.); kõrgus Allikorav, Paide, 1,50; Oja, Paide, väljaspool võistlust 1,52 (uus Järva koolin. rek.); kaugus Allikorav 5,33; kolmik Altmann 10,85; teivas Altmann 2,85 (uus Järva koolin. rek.); noortevõistlustel jooksis Taks, Paide, 60 mtr. 8,2; kuuli tõukas Einbaum, Paide, 9,86; ketas heitis Einbaum 23,26; oda viskas Taks 33,28; kõrgust hüppas Einbaum 1,40; kaugust 5,15 ja kolmikut 10,97. Võrkpallis tuli esimeseks Paide 1, teiseks Paide 2, kolmandaks Ambla. Pildur.

— Jalgrattavõistlused Pärnus korraldas Tervis 14. juunil. Võistlusmaa, mis oli 5 km., lõpetas esimesena Ne uendori, ajaga 10:32; teine oli Lindau, kolmas Levin, kõik kolm Tervisest. A. P.

— Rattavõistlused Rakveres korraldas 14. juunil Kalevi jalgrattaosakond Tammiku ringteel. Osavõitjad oli 10. Tagajärjed: 1 km. — Kuivkaev 1.35,6; 5 km. — Kuivkaev 9.05,8; 10 km. — Kuivkaev 18.39,6; 15 km. — Ivanov 27.30,9.

A1 või C3.

Värvavahti hirm halva värvaküti ees.

Tommy Cairns,

Shoti Glasgow Rangers'i kapten.

Missuguseid lööke saadate meelsamalt värvasse? See on küsimus, mida forvardil tihti tuleb kuulda ja millele kerge vastusena näib: niisuguseid, mis värvateks muutuvad. Kuid selle juures ei ole ikkagi paremad löögid alati kõige hädaohlikumad. On sagedasti näha, kuidas mõnele tormajale pall löögivalmis ette seatakse, kuidas pall järsult nagu suurtükist lastuna värvava poole vingub ja kuidas värvavaht harilikult värvata selle kinni püüab. Ta teeb muretult paar-kolm sammu ja juba ongi tal pall käes; järgmisel silmapilgul saadab ta selle kaugele välja. Publik aplodeerib mõlemale — tormajale, kes nii hästi löönud värvavahtile, kes veel paremini püüdnud. Kuid miks? Noh, oli see ju hea löök ja sama väärtuslik kaitse, öeldakse siis, ja mõlemad on oma osa kiitust teeninud. Hea. Küsitakse aga värvavahti, siis saadakse teada, et ta mõlemast — löögist ja selle tõrjumisest kuigi palju ei pea. Palli pidada, seletab ta, polnud tööpoolest sugugi kunst! Sest ta on esimese klassi värvavaht, ja löök, mille ta kinni pidanud, oli just nende löökide liigist, mida ta heameelega peab. Kahtlemata oli see eeskujulik löök, aga just sellepärast polnudki kunst teda pidada. Asi on lihtne: värvavaht ja tormajad on mõlemad esimese klassi jõud. Värvavaht nägi kuidas tormaja palli sai, kuidas ta seda enesele löögivalmis seadis ja ta võis enesele juba oodatavasti löögist pildi loonistada: terav, metsik, hästi sihitud pidi ta olema ja sellega oli ka pool kaitset ja just see raskem pool täidetud. Kui teatakse missugune pall tuleb, siis on teda ka kerge pidada. Ühe, kahe panterile sarnaneva sammuga on ta kohale vuravat palli heas positsioonis valmis kinni püüdma. Oli eeskujulik löök, mis ka sarnaselt püüti.

Sarnaseid lööjaid ja lööke näeb hea värvavaht meelsalt. Kaitse võimalused on tal soodsad. Sest ta teab, mis tuleb: üks hästi sihitud, hästi löödud pall. Tal pole muud vaja kui osavale löögioskusele väljapanna head kaitsekunsti, ja peen löök tasakaalustub peene kaitsega.

Loomulikult, häid lööke ei tõrjuta alati. Aga ka alaväärtuslisi mitte. Ja esimese klassi värvavaht kardabki kolmanda järgu värvaküti. Miks? Sest ei ole kerge, vaid on koguni täiesti võimata ette arvata, kuhu keskpärane lööja, lööja C 3, palli saadab. Esimese klassi värvavaht, kellel üks lööja A 1. ees seisab, on võrdlemisi selge pilt selle kohta, mida tal oodata tuleb ja teatav ettearvamise võime, mis esim. klassi värvavahti iseloomustab, aitab teda õiget kaitset leida. Aga lööja C 3! Värvavaht näeb loomulikult, mida mees kavatseb, kuid ei tea, kas see tal õnnestub ja ta on järjekindlalt selle kohta, mis tulemas, teadmatuse. Ta valvab lööjat, et arusaada kuhu pall läheb, et kaitset selle järele korraldada. Ja just see ongi tema saatus — sest pall läheb kuhugile hoopis, hoopis mujale, kui sinna, kuhu lööja teda sihtinud... ta läheb kõrvale, kuid omegi mitte niipalju, et siiski mitte värvaks muutuda! Sellepärast kardab A 1 C 3-e, sest viimase juures ei tea kunagi, mis sünnib. See ei tähenda müüdugi, et halvad lööjad on headest kardetavamad, et C 3 on parem kui A 1. Oleks see nii, siis saaks kergesti ennast avitada pannes nõrku värvavahte, värvavahte C 3 põikpuu alla...

Kui mõni värvavaht üht näiliku kergelt palli läbi laseb, võib pealtvaatajatelt tihti kuulda: noh, see oli ju päris tasane pall, mida üks lapski pidada oleks võinud, kuidas võis ta selle läbi lasta? Kuid, värvavaht vääratas seekord vist küll põhjusel, et pall veeres värvasse sarnasest kohast, mille peale tormaja löögi tegemisel mõelnudki ei olnud ja kuhu ta ei sihtinudki. Lööök oli iseenesest täiesti räbal ja mitte sarnane, nagu seda kütt soovinud; aga ka värvavaht ei ootanud teda sarnasena ja sellepärast kütkitabki hea lõpuna pall värvavas. Selle liigi löögid on just kõige enam kardetud heade värvavahtide poolt, seda sellepärast, et need löögid on sihtkindlused ja ei anna ühtki shanssi palli pidamiseks viies värvavahti täielikult segadusse.

Löök, millel suurimad tabavuse võimalused, on madal järsk löök, mis kogu aeg värvavahtist kaugeneb, nii et see teda vastuviskamisega püüda ei saa, vaid teataval määral järele jooksmata peab. Suurem osa värvavahte on parema käe mehed. Mitte sellepärast, et nad vasaku käe tarvitamist hooletusesse on jätnud; vaid parema käega on ja tunnevad nad endid kodusematena. Kui siis ühel tormajal on võimalus madalat palli värvavahtist mööda vasakule saata, siis peab ta seda võimalust kasutama — sest see on talle parim võimalus — lüüa värvavat.

Mitmesugust.

Üliõpilaste spordikohustus.

Praegas ühel ajal olümpia kongressiga peetud pedagoogiline kongress on vastu võtnud järgmised valitsusnõuniku Dr. Malvitzi poolt tehtud ettepanekud ülikooli spordi kohta: 1. võimlemise, spordi ja rändamise kohustuslikuks tegemine kõigis ülikoolides; 2. kõikide üliõpilaste võimete katsumise sisseseadmine 100 ja 3.000 mt. jooksus, kõrgus- ja kaugushüppes, kuulitõukes ja palliheltes; 3. ülikooli spordivõistluste sisseseadmine; 4. spordiõpetajate ja -arstide palkamine iga ülikooli juure.

Enam sporti, vähem kuritöid.

Põhja-Ameerikas on läinud aastal välja antud ligi 14 miljoni dollarit (üle 5 miljardi m.) avalikkude mängu- ja spordiväljade ehitamiseks. 660 linna omavad kokku 6590 mänguvälja, nii et iga linna kohta on keskmiselt 10 avalikku mänguvälja. Statistikas, kust need arvud võetud, on edasi sellele tähelepanu juhitud, et spordiväljade arvu kasvamisega käib ühes kuriteo asjade arvu vähenemine alaealiste kohtutes.

Maavõistluste pankettide kaotamine.

Belgia jalgpalliliit on pööranud temaga sportlises läbikäimises olevate teiste maade liitude poole ettepanekuga, mille järele peale maavõistlusi harilikult aset leidvad panketid ära jäetaks. Ettepaneku põhjenduseks on toodud sarnaste pankettide suur kulukus. Belgia liit peab omalt poolt soovitatavaks, et igal aastal leiaks aset ainult üks pankett, mis peetakse hooaja lõpul ja kus oleks koos valitsusliikmed, rahvus- ja meistermeeskonna mängijad, liidu tegelased ja pressemehed.

Nurmi elu hädaohus.

Arasõidul New-Yorgist oli Nurmit sadamasse tulnud saatma määratu rahvahulk, kes sedavõrd suure väimustusega Nurmi ümber trügis, et see laevale minnes laeva trepil komistas ja 60 jala kõrguselt laeva ja silla vahel merde oleks kukkunud, kui mitte üks üliagar ajalehemees veel kukkumiselt poleks suutnud teda päästa.

Nüüd on Nurmi siiski õnnelikult viimaks Stockholm kaudu jõudnud Soome ja tõimeeste silmad peab pöörlema ajanud avades oma hiiglasummadane, mis täidetud määratu hulga kallihinnaliste auhindadega.

Soomlased on Austriale lubaduse annud, et Nurmi tänava Viinis stardib. Vastutasuks selle eest saadab Austria oma jalgpallimeeskonna Soome, kes seal kaks võistlust peab.

— Tilden, Ameerika, on Nev-Yorgis löönud Hispaania paremat tennismeest Alonso't 0:6, 6:3, 6:4. Kaksikmäng Tilden — Wiener vennad Alonso andis võidu viimastele 6:2, 6:4.

— Arne Borg, Rootsi suurujaja, on Ameerikas püstistanud uue ilmarekordi 1000 yardi kohta ajaga 12:09,1. Ta endine rekord selle maa kohta oli 12:16,8. Ühtlasi teatatakse, et Arne lähematel nädalatel kodumaale tagasi pöörab. Nii ei ole ta treeneriks jäämisest Ameerikas ega ka seal naisevõtmisest midagi välja tulnud.

— Austria-Ungari naisujajate maavõistlus, mis järjekorra poolest kolmas oli, andis võidu Austria naistele punktide vahekorraga 22½ : 13½. Paremad tagajärjed: 100 mt. rinnuli Molnar 1 : 33,4 (Ungari rekord); 100 mt. vabalt Erna Koch 1 : 25 (Austria rek.); 100 mt. selili Hilde Konetzny, Austr., 1 : 35,4. Võistlus peeti Budapesis.

— Charles Rigoulot, tõsteilmameister, tegi viimati Pariisist õhureisi Londoni. Seal sai ta kõige soojema osavõtu osaliseks. Oma võimiste demonstratsioonina tõukas ta seal riides 140 kilo.

Millemis

on tingitud mõne sportlase silmatorkav edu?

šokoladi järjekindlast tarvitamisest.

Graveerimise, emailleerimise ja kullasepa tööks

R. REKKOR

Tallinnas, Niiguliste tän. 18 (hoovi peal) valmistab kõikidele spordi liitudele, ühingutele — rinnamärke, ohviteridele kokarde ja irafareite.

Esimese järgu võõrastemajad
Tallinnas

„Kuld Lõvi“ „Peterburg“

Harju tän. nr. 40 Rataskaevu t. nr. 7
Kõnetr. 3-36 ja 18-40 Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele
Hinnad 300—1000 mk.

M. Andreesen

Meesterahva
rätsepa äri

Tallinn, Rataskaevu tänav nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

O.Ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02
Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumas väljavalikus ja tuntud headuses, spordikirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

A./S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1

on täielikum spordiabinõude vabrik Eestis. Soovitab mõõdukate hindadega abinõusid kõigi spordialade jaoks. Abinõud seisavad täielikult väljamaa paremate firmade saaduste kõrgusel.

Esitaja Tallinnas: O.Ü. „ESTO“, Pikk tän. 47.

Illustreeritud hinnakirjad saadetakse soovijatele maksuta.